

El pou de la rambla

La bassa

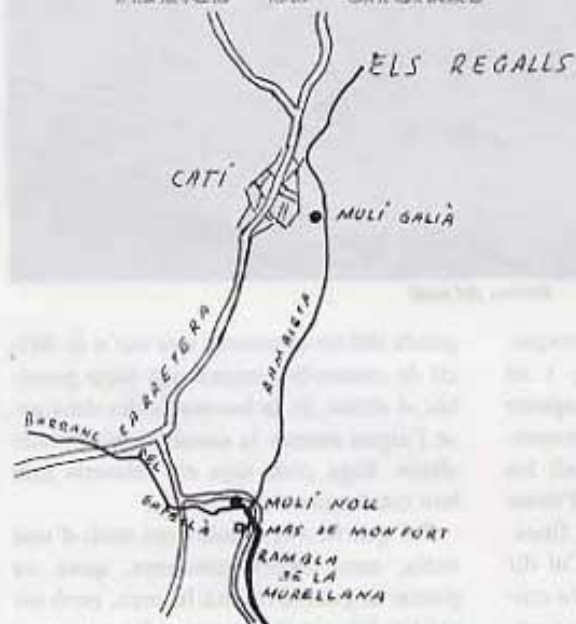

Barranc del Gatellà. On era l'assut

Darrere la paret és la sèquia

PLÀNOL DE SITUACIÓ

solcada. Amb aquestes moles van fer-se un giny de sang per poder moldre el blat i poder menjar pa. Tots el veïns participaren en la construcció, però el picapedrer fou José Barreda, home molt man-yós i destre en qualsevol treball de llavors.

D'aquest giny no queden més que les

moles, que conserva Tomàs Traver. En la mola volandera es pot apreciar la nadella de ferro que la fixava a l'arbre del giny.

Tomàs se'n recorda que ell s'encarregava que la somera no s'aturés i, de tant en tant, l'anava tocant amb una "sot" o una vareta de vímet. Aquest molí clandestí feia la faena ben feta, però trigava quasi una hora a moldre una barcel·la de xeixa. Tot i la ronseria d'aquest giny casolà, son pare de Tomàs, Amadeo Traver, anava a Ares a comprar blat, en arribar a casa el molia i després venia la farina a Albocàsser.

Per concloure cal que me n'ocupo de la bassa. Era de mitjana fondària, però prou gran, calia emmagatzemar l'esquifit cabdal que li fornava la sèquia. Malgrat aquest embalum d'aigua tenia prou dificultats a l'hora de moldre.

A hores d'ara aquesta bassa és una plaça de bous, el fill de l'amo i llurs amics l'han condicionada amb "palets"

i no li falta res: "corro" per tancar els bous i entrepits per evitar les escomeses dels jònecs.

La sèquia sortia de la bassa i anava coberta de lloses fins després de creuar el camí, ans de fer la carretera es va ensorrar i van haver de refer-la. A poc a poc s'allunyava del barranc del Gatellà per tornar-hi després d'un quilòmetre. Malgrat que plena de terra, es poden veure molts trams. Passa, ja ben a prop del barranc, entre la mota d'una sènia i una pedra de considerables dimensions. Després ja no es pot veure més que un tros quan som dins del barranc del Gatellà. Agafava l'aigua mitjançant un assut perible de l'indret on s'hi troba el Pou de l'aigua que abasteix o abastia a Catí. No queden restes de dit assut. D'aquesta zona se'n parla quan el canter Antonio Favardina va fer, per encàrrec, una pica per beure el bestiar a frec del pou del Gatellà. N'era d'això l'any 1533. En l'antigor era una font, però considerables esllavissades de grava, pedres i sorra van colgar-la. Llavors van haver de fer un pou per poder treure l'aigua.